

Debatt: Utbrett fusk vid omstoppning av sadlar

(2009-12-20)

Det finns fortfarande ett stort antal sadelmakare som fuskar vid omstoppning av sadlar. Skälet är naturligtvis att det finns stora pengar att tjäna för den som fuskar. Det skriver Peter Winslow i ett debattinlägg.

Från Peter Winslow, Nordiska Sadelmakarkåren:

Det finns fortfarande ett stort antal sadelmakare som fuskar vid omstoppning av ridsadlar. Skälet är naturligtvis att det finns stora pengar att tjäna för den som fuskar. De kan "stoppa" mycket lätt upp till 20 sadlar om dagen och de kan också hålla ett lägre pris än de som arbetar seriöst. En sadelmakare som arbetar seriöst vid en omstoppning av sadeln kan stoppa mellan 1 till 3 ridsadlar om dagen. De tjänar då uppskattningsvis 1500 till 4500 kronor medan de som fuskar mycket lätt kan tjäna upp till 20 000 kronor om dagen.

Hur kan man då som kund veta om sadelmakaren fuskar. Fusk är svårt att bevisa. Sadelns bossa bör öppnas så att man i "genomskärning" kan se hur stoppningen ligger. Vid en omstoppning så ska all gammal stoppning tas ur sadelns bossa och därefter ska nytt stoppningsmaterial stoppas in i denna bossa. Den andra typen av stoppning är när man utnyttjar befintlig satt stoppning. Man rör då inte denna stoppning som nu satt sig efter sadelns stomme och hästens rygg. Denna stoppning utförs på så sätt att man nu lägger ett lager ovanpå den befintliga stoppningen upp mot sadelns stomme. Man rör alltså aldrig den stoppning som nu format sig efter hästens rygg. De som fuskar gör just detta. Det flyttar om den stoppning som satt sig efter hästen. De tar vanligen inte bort sadelns bossa från sadelns stomme utan de gör som regel bara ett litet snitt i bossan - därav uttrycket "snittad bossa". Oftast är detta snitt så litet som 1 centimeter långt, allt för att inte märkas. Sedan stoppar den som "stoppar" sadeln in en stoppningspinne i detta lilla hål för att på så sätt exempelvis kunna skjuta bak respektive fram den befintliga satta stoppningen. Sedan fyller sadelmakaren i de tomrum som blivit i bossan med ny stoppning. Vanligen så lyckas inte den som gör ett sådant här arbete att få bak respektive fram stoppningen utan att denna blir hård och knölig.

Skulle det bli mer köligheter på exempelvis höger bossa baktill så gör hästen precis som när vi människor har en sten i den högra skon och vi inte kan ta bort denna. Vi lägger över vikten på vår vänstra sida och så gör också hästen. Hästen lägger över vikten på sin vänstra sida. Risken är naturligtvis nu mycket stor att hästen kommer att få en starkare vänstersida.

Att stoppa en sadel är svårt. Det är en rad faktorer som ska beaktas. I England finns uttrycket "bad flocking day" - dålig stoppningsdag. Att stoppa en ridsadels bossa kräver koncentration. Det är just därför man som kund kan få vänta i någon dag på sin sadel. Sadelmakaren vill då kanske dagen efter omstoppning av sadeln kontrollera att bossan blivit bra. Alla kan göra fel. Det är mänskligt att fela men då kan man rätta till sitt fel. Det är däremot oacceptabelt att fuska. Den som kan bli lidande är framför allt hästen men även ryttaren om nu hästen väljer att kasta av sin ryttare.

Nordiska Sadelmakarkåren accepterar inte när sadelmakare och sadelinpassare inte följer god sed inom respektive yrken. Som kund kan man vända sig till föreningen vid frågor som exempelvis rör omstoppning av ridsadlar.